

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет

Кафедра іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією

СИЛАБУС

Латинська мова (за професійним спрямуванням)

(назва навчальної дисципліни)

освітньо-професійний рівень	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
галузь знань	09 «Біологія»
спеціальність	091 « <u>Біологія</u> »
кваліфікація освітня	бакалавр з біології, лаборант (біологічні дослідження)
форма навчання	заочна
курс і семестр вивчення навчальної дисципліни	I курс, I семестр

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ОК)

Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, учене звання	1. Беляєва Олена Миколаївна, к.пед.н., доцент 2. Сологор Ірина Миколаївна, к.філол.н., доцент
Профайли викладачів	https://foreign-lang.pdmu.edu.ua/team
Контактний телефон	0532-608-704
E-mail:	1. Беляєва Олена Миколаївна inlatmetod@ukr.net 2. Сологор Ірина Миколаївна plantagoalpina@gmail.com
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://foreign-lang.pdmu.edu.ua/

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ОК

Обсяг ОК

Кількість кредитів / годин – 3 / 90, із них:

Лекції (год.) – 4

Практичні (год.) – 8

Дистанційне навчання (год.) – 36, в. т.ч. синхронно – 12 год., асинхронно – 24 год.

Самостійна робота (год.) – 42

Вид контролю – ПМК

Ознаки навчальної дисципліни

Характер дисципліни – нормативна

Рік навчання – перший

Семестр – I

Політика ОК

Загальні засади, на яких ґрунтується політика вивчення ОК «Латинська мова (за професійним спрямуванням)»: дотримання суб'єктами освітнього процесу (здобувачами освіти й науково-педагогічними працівниками) принципів академічної доброчесності, які передбачають відмову від списування в будь-якій формі, об'єктивне оцінювання результатів навчання, обов'язкове посилення на джерела інформації тощо, що викладені в Кодексі академічної доброчесності Полтавського державного медичного університету (<https://u.to/UyhIHA>); залучення здобувачів освіти до академічної культури й наукової роботи; формування рівня теоретичних знань, умінь, практичних навичок, необхідних для майбутньої професійної діяльності; збереження та популяризація загальнолюдських, національних і професійних цінностей; ознайомлення здобувачів освіти з основами медичної етики й деонтології; пропагування здорового способу життя; створення умов для підтримання суб'єктами освітнього процесу позитивного іміджу та ділової репутації ПДМУ у вітчизняному й зарубіжному освітньо-науковому просторі; створення умов для реалізації мовних, інтелектуальних і когнітивних здібностей здобувачів освіти; формування гуманістичного світогляду, толерантності, мультикультурності. Реалізація освітнього процесу відбувається згідно з Положенням про дистанційну форму навчання у Полтавському державному медичному університеті (<https://u.to/jCJgHA>). Політика у сфері оцінювання всіх видів навчальних досягнень здобувачів освіти ґрунтується на принципах прозорості, об'єктивності й відкритості. Кафедра дотримується неухильного курсу щодо викорінення будь-яких проявів суб'єктивізму й заангажованості щодо оцінювання, а також принципів індивідуалізації і диференціації в навчанні.

Конкретні вимоги: неприпустимість пропусків і запізнь без поважної причини; активна участь здобувачів освіти на практичних заняттях; систематичне виконання всіх видів завдань, передбачених робочою навчальною програмою з латинської мови та медичної термінології; заборона користуватися девайсами, крім випадків, коли на занятті застосовуються інтерактивні програми Kahoot чи Quizlet. **Система заохочень:** здобувачі освіти – учасники наукового гуртка, які демонструють високі особисті наукові досягнення, можуть претендувати на отримання автоматом найвищого бала за ПМК з «Латинської мови (за професійним спрямуванням)».

Загальні положення політики викладені в нормативних документах за посиланням (<https://u.to/ZShIHA>).

Опис ОК (анотація) «Латинська мова (за професійним спрямуванням)»

Предметом вивчення ОК «Латинська мова (за професійним спрямуванням)» є латинська фонетика, фахова лексика і термінологія, елементи латинської граматики і словотворення в обсязі, необхідному для використання греко-латинських термінів, скорочень і кліше в усному й писемному фаховому мовленні. ОК вивчається здобувачами освіти першого року навчання протягом першого семестру.

Пререквізити і постреквізити (міждисциплінарні зв'язки) ОК «Латинська мова (за професійним спрямуванням)»

Пререквізити.

Для успішного засвоєння ОК «Латинська мова (за професійним спрямуванням)» здобувач освіти повинен володіти обсягом теоретичних знань і понять із фонетики й графіки, морфології, синтаксису, лексикології, фразеології, словотвору української (іншої рідної) та іноземної мов, передбачених Державним стандартом базової і повної середньої освіти: алфавіт, літера, звук (голосний, приголосний), диграф, дифтонг, складоподіл, наголос, частини мови, морфологічні ознаки частин мови, функції у словосполученні (реченні), типи синтаксичного зв'язку в словосполученні, прямий додаток, непрямий додаток, способи словотворення (афіксальний (суфіксальний, префіксальний, суфіксально-префіксальний), словоскладання, основоскладання, конверсія), значення інтернаціональних суфіксів і префіксів

Постреквізити. ОК «Латинська мова (за професійним спрямуванням)» слугує прикладною ОК для ОК циклу загальної підготовки: «Хімія неорганічна», «Хімія органічна та біоорганічна», «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)», «Загальна біологія» і професійної підготовки, а саме: «Загальна цитологія», «Гігієна».

Мета й завдання навчальної дисципліни:

- засвоєння знань із фонетики, графіки, орфографії, морфології, елементів синтаксису, термінологічного словотвору, базової лексики та фахової термінології, необхідних для формування професійно важливих умінь і навичок майбутніх бакалаврів із біології; кінцевою метою є використання міжнародних греко-латинських термінів, скорочень і кліше у фаховому усному й писемному мовленні;

- формування базових мовних, лінгвопрофесійних і лінгвокультурологічних умінь і навичок та інших компетентностей, необхідних для виконання квазіпрофесійних і професійних завдань.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє ОК

ОК «Латинська мова (за професійним спрямуванням)» забезпечує набуття здобувачами освіти компетентностей:

- **інтегральної:** здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі біології при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування законів, теорій та методів біологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

- **загальних:** здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність до пошуку, оброблення

та аналізу інформації з різних джерел; здатність спілкуватися іноземною мовою; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу; здатність працювати в команді;

- **спеціальних:** здатність демонструвати базові теоретичні знання в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей.

Програмні результати навчання (ПРН), формуванню яких сприяє ОК:

ПРН 2. Застосовувати сучасні інформаційні технології, програмні засоби та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення професійної діяльності.

ПРН 4. Спілкуватися усно і письмово з професійних питань з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі, державною та іноземною мовами.

ПРН 7. Володіти прийомами самоосвіти і самовдосконалення. Уміти проектувати траєкторію професійного росту й особистого розвитку, застосовуючи набуті знання.

ПРН 8. Знати та розуміти основні терміни, концепції, теорії і закони в галузі біологічних наук і на межі предметних галузей.

ПРН 22. Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на доброчесність, професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.

Результати навчання:

ОК «Латинська мова (за професійним спрямуванням)» передбачає формування у здобувачів освіти комплексу знань, умінь і навичок, необхідних для успішного вирішення навчальних, квазіпрофесійних і професійних завдань.

Здобувачі повинні засвоїти (знати):

- основні етапи розвитку латинської мови;
- загальні відомості про латинський іменник;
- загальні відомості про латинський прикметник;
- загальні відомості про латинське дієслово;
- загальні відомості про латинський прислівник, займенник, числівник;
- загальні відомості про латинський синтаксис;
- загальні відомості про ботанічну номенклатуру;
- загальні відомості про хімічну номенклатуру;
- загальні відомості про таксономічну ієрархію в ботанічній та зоологічній номенклатурі, а також таксономію вірусів;
- загальні відомості про термінологічний словотвір;
- частотні кінцеві словотворчі елементи, що використовують у назвах біологічних термінів.

Здобувачі повинні вміти:

використовувати греко-латинські анатомічні, фармацевтичні й клінічних терміни, мовних і мовленнєвих кліше в навчальній, квазіпрофесійній і професійній діяльності бакалаврів із біології.

Структура освітньої компоненти

Зміст змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Лекції	Прак-тичні заняття	Дистанційне навчання		СРС
				Синхронно	Асинхронно	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль						
Тема 1. Латинська фонетика. Правила вимови голосних, приголосних, буквосполучень латинського та грецького походження. Особливості правопису й вимови біологічних термінів. Уживання великої літери в біологічній термінології.	2	2	-	-	-	-
Тема 2. Наголос. Довгота й короткість голосних. Найважливіші довгі й короткі суфікси, за допомогою яких утворюються біологічні терміни.	8	-	-	-	4	4
Тема 3. Загальні відомості про латинський іменник. Неузгоджене означення в біологічній термінології.	2	2	-	-	-	-
Тема 4. Загальні відомості про латинський прикметник. Узгоджене означення в біологічній термінології.	2,5	-	2	-	-	0,5
Тема 5. Синтаксична структура медико-біологічних термінів із різними типами означень.	4	-	-	-	-	4
Тема 6. Загальні відомості про латинське дієслово.	8	-	-	-	4	4
Тема 7. Ботанічна номенклатура.	4	-	-	-	2	2
Тема 8. Таксономічна ієрархія в ботанічній номенклатурі.	4	-	-	-	2	2
Тема 9. Таксономічна ієрархія в зоологічній номенклатурі.	4	-	-	-	2	2

Тема 10. Таксономія вірусів.	4	-	-	-	2	2
Тема 11. I відміна іменників. Загальні відомості про латинський прийменник.	2,5	-	-	2	-	0,5
Тема 12. II відміна іменників.	2,5	-	-	2	-	0,5
Тема 13. Прикметники першої групи в зоологічній і ботанічній термінології.	2,5	-	-	2	-	0,5
Тема 14. III відміна іменників. Типи основи. Особливості відмінкових закінчень голосного й мішаного типів.	2,5	-	-	2	-	0,5
Тема 15. Прикметники III відміни в ботанічній термінології.	2,5	-	-	2	-	0,5
Тема 16. Пасивні дієприкметники минулого часу й активні дієприкметники теперішнього часу в зоологічній і ботанічній номенклатурах.	4	-	-	-	2	2
Тема 17. Іменники IV і V відміни.	2,5	-	-	2	-	0,5
Тема 18. Ступені порівняння прикметників в медико-біологічній термінології.	4	-	-	-	2	2
Тема 19. Загальне поняття про латинський прислівник. Ступені порівняння прислівників. Уживання прислівників в описах об'єктів рослинного й тваринного світу.	3	-	-	-	-	3
Тема 20. Хімічна термінологія. Латинські назви хімічних елементів. Правила утворення латинських назв кислот, солей, етерів, оксидів.	8	-	-	-	4	4
Тема 21. Загальні відомості про термінологічний словотвір. Префіксація. Відприйменникові префікси. Латинські та грецькі префікси числівникового походження. Суфіксація.	2,5	-	2	-	-	0,5
Тема 22. Загальне поняття про клінічну термінологію. Терміни-композиції. Суфікси -oma, -ema, -itis, -iasis, -osis у медичній термінології.	2,5	-	2	-	-	0,5

Тема 23. Частотні кінцеві словотворчі елементи, що використовують у назвах біологічних термінів.	0,5	-	-	-	-	0,5
Тема 24. Підготовка до підсумкового модульного контролю	6	-	-	-	-	6
Тема 25. Підсумковий модульний контроль	2	-	2	-	-	-
Разом за модулем	90	4	8	12	24	42

Тематичний план лекцій (за модулями) із зазначенням основних питань, що розглядаються на лекції

з/п	Назва теми	К-сть годин
1	Латинська фонетика. Правила вимови голосних, приголосних, буквосполучень латинського та грецького походження. Особливості правопису й вимови біологічних термінів. Уживання великої літери в біологічній термінології.	2
2	Загальні відомості про латинський іменник. Неузгоджене означення в біологічній термінології.	2
Разом		4

Тематичний план практичних занять за модулем і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на практичному занятті

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальні відомості про латинський прикметник. Узгоджене означення в біологічній термінології.	2
2	Загальні відомості про термінологічний словотвір. Префіксація. Відприйменникові префікси. Латинські та грецькі префікси числівникового походження. Суфіксація.	2
3	Загальне поняття про клінічну термінологію. Терміни-композиції. Суфікси -oma, -ema, -itis, -iasis, -osis у медичній термінології.	2
4	Підсумковий модульний контроль	2
Разом		8

Теми дистанційного навчання (синхронного) за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на занятті

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	I відміна іменників. Загальні відомості про латинський прийменник.	2
2	II відміна іменників.	2
3	Прикметники першої групи в зоологічній і ботанічній термінології.	2
4	III відміна іменників. Типи основи. Особливості відмінкових закінчень голосного й мішаного типів.	2
5	Прикметники III відміни в ботанічній термінології.	2
6	Іменники IV і V відміни.	2
Разом		12

Теми дистанційного навчання (асинхронного) за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на занятті

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наголос. Довгота й короткість голосних. Найважливіші довгі й короткі суфікси, за допомогою яких утворюються біологічні терміни.	4
2	Загальні відомості про латинське дієслово.	4
3	Ботанічна номенклатура.	2
4	Таксономічна ієрархія в зоологічній номенклатурі.	2
5	Таксономічна ієрархія в ботанічній номенклатурі.	2
6	Таксономія вірусів.	2
7	Пасивні дієприкметники минулого часу й активні дієприкметники теперішнього часу в зоологічній і ботанічній номенклатурах.	2
8	Ступені порівняння прикметників в медико-біологічній термінології.	2
9	Хімічна термінологія. Латинські назви хімічних елементів. Правила утворення латинських назв кислот, солей, етерів, оксидів.	4
Разом		24

Самостійна робота

Тематичний план самостійної роботи, що входить до плану аудиторних занять

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Загальні відомості про латинський прикметник. Узгоджене означення в біологічній термінології.	0,5
2	Загальні відомості про термінологічний словотвір. Префіксація. Відприйменникові префікси. Латинські та грецькі префікси числівникового походження. Суфіксація.	0,5
3	Загальне поняття про клінічну термінологію. Терміни-композиції. Суфікси -oma, -ema, -itis, -iasis, -osis у медичній термінології.	0,5
4	Підготовка до підсумкового модульного контролю	6
Разом		7,5

Тематичний план самостійної роботи дистанційного навчання (синхронного) за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на занятті

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	I відміна іменників. Загальні відомості про латинський прийменник.	0,5
2	II відміна іменників.	0,5
3	Прикметники першої групи в зоологічній і ботанічній термінології.	0,5
4	III відміна іменників. Типи основи. Особливості відмінкових закінчень голосного й мішаного типів.	0,5
5	Прикметники III відміни в ботанічній термінології.	0,5
6	Іменники IV і V відміни.	0,5
Разом		3

Тематичний план самостійної роботи дистанційного навчання (асинхронного) за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на занятті

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Наголос. Довгота й короткість голосних. Найважливіші довгі й короткі суфікси, за допомогою яких утворюються біологічні терміни.	4
2	Загальні відомості про латинське дієслово.	4
3	Ботанічна номенклатура.	2

4	Таксономічна ієрархія в зоологічній номенклатурі.	2
5	Таксономічна ієрархія в ботанічній номенклатурі.	2
6	Таксономія вірусів.	2
7	Пасивні дієприкметники минулого часу й активні дієприкметники теперішнього часу в зоологічній і ботанічній номенклатурах.	2
8	Ступені порівняння прикметників у медико-біологічній термінології.	2
9	Хімічна термінологія. Латинські назви хімічних елементів. Правила утворення латинських назв кислот, солей, етерів, оксидів.	4
Разом		24

Тематичний план самостійної роботи, що не входить до плану аудиторних занять

№ з/п	Тема	К-сть годин
1	Синтаксична структура медико-біологічних термінів із різними типами означень.	4
2	Загальне поняття про латинський прислівник. Ступені порівняння прислівників. Уживання прислівників в описах об'єктів рослинного й тваринного світу.	3
3	Частотні кінцеві словотворчі елементи, що використовують у назвах біологічних термінів.	0,5
Разом		7,5

Індивідуальні завдання

1. Опрацювання літературних джерел, необхідних для виконання самостійних наукових досліджень і підготовка за їх результатами наукових публікацій і доповідей, створення презентацій.

2. Написання тез і матеріалів доповідей.

3. Робота зі словниками, довідниками, фаховою літературою.

Перелік теоретичних питань для підготовки здобувачів освіти до ПМК

1. Латинський алфавіт.
2. Правила вимови голосних, приголосних, буквосполучень латинського та грецького походження. Найважливіші довгі й короткі суфікси, за допомогою яких утворюються біологічні терміни. Особливості правопису й вимови біологічних термінів. Уживання великої літери в біологічній термінології.
3. Морфологічні категорії іменників. Правило запису іменників у словник. Правило визначення основи іменників. Неузгоджене означення в біологічній термінології.

4. Морфологічні категорії прикметників. Правило визначення основи прикметників, прикметників з одним родовим закінченням зокрема. Узгоджене означення в біологічній термінології. Ступені порівняння прикметників в медико-біологічній термінології.
5. Типи синтаксичного зв'язку, поширені в медико-біологічній термінології.
6. Морфологічні категорії латинського дієслова.
7. Пасивні дієприкметники минулого часу й активні дієприкметники теперішнього часу в зоологічній і ботанічній номенклатурах.
8. Латинський прислівник. Ступені порівняння прислівників. Уживання прислівників в описах об'єктів рослинного й тваринного світу.
9. Латинський займенник.
10. Латинський числівник.
11. Префіксація. Відприйменникові префікси. Латинські та грецькі префікси числівникового походження.
12. Суфіксація. Характеристика поширених іменникових і прикметникових суфіксів у медико-біологічній термінології.
13. Ботанічна номенклатура.
14. Таксономічна ієрархія в ботанічній номенклатурі.
15. Таксономічна ієрархія в зоологічній номенклатурі.
16. Таксономія вірусів.
17. Хімічна термінологія. Латинські назви хімічних елементів. Правила утворення латинських назв кислот, солей, етерів, оксидів.
18. Загальне поняття про клінічну термінологію.
19. Терміни-композиції.
20. Суфікси -oma, -ema, -itis, -iasis, -osis у медичній термінології.
21. Частотні кінцеві словотворчі елементи, що використовують у назвах біологічних термінів.

Перелік практичних навичок до ПМК

1. Читати латинською мовою відповідно до усталених у національній традиції норм.
2. Записувати у словниковій формі змінні частини мови.
3. Визначати:
 - основу змінних частин мови;
 - морфологічні категорії змінних частин мови.
4. Визначати спосіб утворення термінологічних одиниць.
5. Засвоїти 440 медико-біологічних термінів.
6. Перекладати терміни-композиції українською мовою, виокремлювати терміноелементи, пояснювати їхнє значення.
7. Продукувати (перекладати латинською мовою, використовувати поширені скорочення) і читати особливі функціональні тексти — описи.
8. Засвоїти 440 лексико-фразеологічних одиниць на продуктивному рівні.
9. Використовувати латинські (латинізовані грецькі, гібридні, запозичені) галузеві терміни, номенклатурні найменування і клішовані форми у фаховому мовленні (усному й писемному).

Форма підсумкового контролю успішності навчання – ПМК

ПМК здійснюється після вивчення програми модуля з ОК і полягає в оцінці засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу, передбаченого робочою навчальною програмою шляхом виконання письмових завдань на останньому занятті модуля.

Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти

На першому занятті з ОК «Латинська мова (за професійним спрямуванням)» викладач ознайомлює здобувачів освіти зі стандартизованими критеріями оцінювання їх навчальних досягнень (табл. 1).

Таблиця 1

Стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти в ПДМУ

За 4-бальною шкалою	Оцінка в ЕКТС	Критерії оцінювання
5 (відмінно)	A	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, володіє не менш ніж 90% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
4 (добре)	B	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартизованих ситуаціях, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 85% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	C	Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом науково-педагогічного працівника, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 75% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
3 (задовільно)	D	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень з допомогою науково-педагогічного працівника може

		аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, володіє не менш ніж 65% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	Е	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. володіє не менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
2 (незадовільно)	FX	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину матеріалу, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	F	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

Оцінювання знань, умінь і навичок кожного здобувача освіти проводиться на кожному занятті за чотирибальною (традиційною) шкалою з урахуванням стандартизованих узагальнених критеріїв оцінювання знань здобувачів вищої освіти (див. табл. 1). Оцінка успішності за кожне заняття є інтегрованою, тобто, оцінюються всі види роботи здобувача вищої освіти – як при підготовці до заняття, так і під час заняття.

Поточний контроль проводиться у формі усного опитування, письмового контролю, вирішення ситуаційних задач, письмового або програмного комп'ютерного тестування на практичних заняттях, дискусії, тощо.

Конвертація оцінки за традиційною 4-бальною шкалою в багатобальну (максимум 120 балів) проводиться лише після останнього поточного заняття, яке передуює ПМК (див. табл. 2). Конвертація проводиться за таким алгоритмом:

а) підраховується середня оцінка здобувачів освіти за традиційною 4-бальною шкалою, отримана протягом поточних занять, що належать до цього модулю (з точністю до сотих бала);

б) для одержання конвертованої багатобальної сумарної оцінки поточної успішності за модуль середня оцінка, отримана за традиційною 4-бальною шкалою, помножується на коефіцієнт 24.

в) середній бал поточної успішності розраховується на загальну кількість занять у модулі.

Таблиця 2

Уніфікована таблиця відповідності середнього балу за традиційною чотирьохбальною оцінкою балам за поточну успішність

Середній бал за поточну успішність (А)	Бали за поточну успішність з модуля (А * 24)
1	2
2	48
2,1	50
2,15	52
2,2	53
2,25	54
2,3	55
2,35	56
2,4	58
2,45	59
2,5	60
2,55	61
2,6	62
2,65	64
2,7	65
2,75	66
2,8	67
2,85	68
2,9	70
2,95	71
3	72
3,05	73
3,1	74
3,15	76
3,2	77
3,25	78
3,3	79
3,35	80
3,4	82
3,45	83
3,5	84
3,55	85
3,6	86
3,65	88
3,7	89
3,75	90
3,8	91
3,85	92

3,9	94
3,95	95
4	96
4,05	97
4,1	98
4,15	100
4,2	101
4,25	102
4,3	103
4,35	104
4,4	106
4,45	107
4,5	108
4,55	109
4,6	110
4,65	112
4,7	113
4,75	114
4,8	115
4,85	116
4,9	118
4,95	119
5	120

ПМК проводиться після засвоєння програми модуля. Для проведення ПМК використовуються години, передбачені в робочій навчальній програмі з ОК «Латинська мова (за професійним спрямуванням)». До складання ПМК допускаються здобувачі освіти, які відвідали всі практичні заняття (або відпрацювали пропущені заняття у встановленому порядку), виконали всі вимоги навчального плану та програми й набрали конвертовану суму балів не меншу за мінімальну – 72 бали.

Результат складання ПМК оцінюється в балах. Максимальна кількість балів за результатами складання ПМК становить 80 балів.

Максимальна кількість балів за модуль становить 200 балів (**120 б. – за поточну діяльність + 80 б. – за ПМК**).

Мінімальна кількість балів за результатами складання ПМК становить 50 балів, **мінімальна кількість балів за модуль становить 122 бали (72 б. – за поточну діяльність + 50 б. – за ПМК)**.

За умов порушення здобувачем вищої освіти правил академічної доброчесності результати оцінювання, отримані під час складання ПМК, анулюються і йому виставляється оцінка «незадовільно».

Здобувач вищої освіти має право на перескладання ПМК до закінчення вивчення відповідної дисципліни.

У разі незгоди здобувача освіти з отриманою на ПМК з латинської мови та медичної термінології оцінкою він має право на апеляцію відповідно до

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://u.to/br4fHA>).

Здобувачі освіти, які за відповідний модуль мають середній бал успішності від 4,5 до 5,0, звільняються від складання ПМК й отримують оцінку за ПМК автоматом згідно з балами (оцінка А), поданими в «Уніфікованій таблиці відповідності балів за поточну успішність балам за ПМК традиційній чотирибальній оцінці» (див. табл. 3).

Таблиця 3

Уніфікована таблиця відповідності балів за поточну успішність балам за ПМК традиційній чотирибальній оцінці

4,5	108	72	180	А	5 відмінно
4,55	109	73	182		
4,6	110	74	184		
4,65	112	74	186		
4,7	113	75	188		
4,75	114	76	190		
4,8	115	77	192		
4,85	116	78	194		
4,9	118	78	196		
4,95	119	79	198		
5	120	80	200		

У разі, якщо здобувач освіти хоче покращити свій результат, він складає ПМК на загальних умовах.

Оцінка з ОК «Латинська мова (за професійним спрямуванням)» виставляється у «Відомість успішності з дисципліни» і в залікову книжку здобувача освіти протягом двох робочих днів після складання підсумкового модульного контролю.

Методи навчання

1. Традиційні методи – вербальний (пояснення, бесіда), наочний (спостереження, демонстрація, ілюстрація), практичний (виконання вправ, лексичні диктанти).

2. Методи активного навчання – метод проблемного викладу навчального матеріалу, flipped learning, blended learning (за наявності наказу по ЗВО ПДМУ), case study, brainstorming, групова дискусія, ділова гра, навчання в малих групах, евристична бесіда, дослідницькі методи.

Методи й форми контролю навчальних досягнень здобувачів освіти

Усний контроль:

- індивідуальне опитування;
- фронтальне опитування;

Письмовий контроль

- виконання контрольних письмових робіт (диктанти, відповіді на запитання, виконання вправ та індивідуальних завдань);
- виконання тестових завдань різного рівня складності;

- підсумковий модульний контроль.

Комбіноване опитування

Комп'ютерний контроль

Самоконтроль

Методичне забезпечення:

- освітньо-професійна програма «Біологія» (<https://u.to/VppQHA>);
- робоча програма навчальної дисципліни;
- тематичний план практичних занять;
- матеріали для позанягтєвого контролю знань, умінь і навичок здобувачів освіти;
- презентації;
- стенди, плакати, таблиці, схеми.

Рекомендована література

I. Базова

Беляєва О. М. Латинська мова з основами рецептури і клінічної термінології / О. М. Беляєва, І. М. Сологор. – [2-е вид., стер.]. – К. : ВСВ «Медицина», 2020. – 256 с.

II. Допоміжна

1. Латинська мова та основи медичної термінології: підручник / Л.Ю. Смольська, П.А. Содомора, Д.Г. Шега та ін. ; за ред. Л.Ю. Смольської. – [4-е вид.]. – К. : ВСВ «Медицина», 2019. – 472 с.
2. Латинсько-український медичний енциклопедичний словник: у 2 т., Т.1 А-М / укладачі: О. М. Беляєва, В. М. Ждан, А. З. Цісик. – К. : ВСВ «Медицина», 2020. – 344 с.
3. Латинсько-український медичний енциклопедичний словник: у 2 т., Т.2 N-W / укладачі: О. М. Беляєва, В. М. Ждан, А. З. Цісик. – К. : ВСВ «Медицина», 2020. – 456 с.
4. Беляєва О. М. Латинсько-український тлумачний словник клінічних термінів / О. М. Беляєва. – К. : ВСВ «Медицина», 2016. – 224 с.
5. Калініна О.С. Новітня таксономія вірусів хребетних Науковий вісник ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького. Серія: Ветеринарні науки, 2020, т 22, № 98, с. 113–118. <https://nvlvet.com.ua/index.php/journal/article/view/3986>
6. Fauquet C.M. Taxonomy, Classification and Nomenclature of Viruses, Danforth Plant Science Center, St. Louis, MO, USA 2008 Elsevier Ltd. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7150148/>
7. Changes to virus taxonomy and to the International Code of Virus Classification and Nomenclature ratified by the International Committee on Taxonomy of Viruses (2021) <https://link.springer.com/article/10.1007/s00705-021-05156-1>

Інформаційні ресурси

<http://la.raycui.com/alphabet.html>

<http://www.linguaeterna.com/vocabula/alph.php>

<http://college.saintebarbe.ecole.pagespro-orange.fr/rome/medecine.htm>

<https://www.ipac-traductions.com/blog/latin-grec-des-atouts-cles-pour-le-traducteur-medical/>

<http://www.omniglot.com/writing/latin.htm>

<http://www.ilekt.med.unideb.hu/kiadvany/4latineng.pdf>

<http://www.pinax.com.ua/krylati-vyslovy/latina/>

<https://byjus.com/biology/taxonomic-hierarchy/>

Розробники: к.пед.н., доц. Олена Беляєва, к.філол.н., доц. Ірина Сологор